
John Law a centrální bankovníctví

John Law byl jednou z nejvíce fascinujících, geniálních a zároveň kontroverzních postav finanční historie. Tento skotský ekonom, hazardní hráč a usvědčený vrah v podstatě položil základy moderního centrálního bankovníctví, i když jeho ambiciózní experiment skončil jedním z největších krachů všech dob.

Zde je příběh muže, který chtěl nahradit zlato papírem.

Vizionář s temnou minulostí

Na počátku 18. století byla Francie po válkách Ludvíka XIV. na pokraji bankrotu. Státní pokladna byla prázdná a ekonomika stagnovala kvůli nedostatku drahých kovů (zlata a stříbra), které tehdy sloužily jako jediné platidlo.

John Law přišel s revoluční myšlenkou: Peníze nejsou bohatstvím samy o sobě, ale pouze prostředkem směny. Věřil, že ekonomiku lze nastartovat tím, že se zvýší množství peněz v oběhu prostřednictvím papírových bankovek krytých nikoliv kovem, ale „půdou a budoucími zisky“.

1. Založení Banque Générale (1716)

Law přesvědčil regenta Filipa Orleánského a založil první soukromou banku s povolením vydávat bankovky. Tyto papírové peníze byly směnitelné za zlato, což lidem dodalo důvěru. Banka se v roce 1718 stala státní institucí (Banque Royale) – předchůdcem dnešních centrálních bank.

2. Mississippiho společnost

Aby Law propojil bankovníctví s reálnou ekonomikou, založil obří monopol na obchod s francouzskými koloniemi v Severní Americe (Louisiana). Tento podnik, známý jako Mississippiho společnost, měl kontrolovat veškerý zahraniční obchod a správu státního dluhu.

Mechanismus vzestupu a pádu

Lawův systém byl postaven na propojení tří pilířů: státní banky, monopolní obchodní společnosti a státního dluhu.

- Záměna dluhu za akcie: Law dovolil věřitelům státu vyměnit vládní dluhopisy za akcie Mississippiho společnosti.
- Tištění peněz: Aby podpořil nákup akcií, nechal Banque Royale tisknout obrovské množství bankovek, které sloužily jako levné úvěry pro investory.
- Spekulativní bublina: Cena akcií vyletěla z 500 livrů na 10 000 livrů během jediného roku (1719). Paříž zachvátila mánie – lidé ze všech vrstev prodávali majetky, aby mohli investovat.

Prasknutí bubliny (1720)

Problém nastal v momentě, kdy si první investoři chtěli vybrat své zisky v podobě zlata. Law se snažil odlivu drahých kovů zabránit (dokonce zakázal držení většího množství zlata doma), ale důvěra byla pryč.

Jakmile lidé zjistili, že v oběhu je mnohem více papírových peněz, než kolik existuje zlata v trezorech, nastala panika. Akcie se zhroutily, bankovky se staly bezcennými a Law musel uprchnout z Francie v přestrojení.

„Peníze mají hodnotu jen tehdy, když se hýbou.“ – Tato Lawova teze je dodnes srdcem globálního finančního systému, i když nás historie naučila, že bez důvěry a disciplíny se i ten nejlepší systém může změnit v „letadlo“.

Na několika příkladech které jsem uvedl, vidíte model který se opakuje:

- Suverénní stát začíná s dobrými penězi (tj. s penězi kterými je zlato nebo stříbro, či plně podloženými zlatem a stříbrem).
- Jak se stát ekonomicky a společensky rozvíjí, začíná na sebe brát více a více ekonomické zátěže, přidává vrstvu po vrstvě veřejných prací a sociálních programů.
- Jak jeho ekonomické bohatství narůstá, tak se zvyšuje i jeho politický vliv, a to zvyšuje výdaje na financování velké armády.
- Nakonec začne armádu používat a výdaje prudce narůstají.
- Aby mohl stát financovat války, nejnákladnější úsilí lidstva, krade pohatství svého lidu tím, že nahrazuje jeho peníze měnou, kterou lze vytvořit v neomezeném množství. Dělá to buď při vypuknutí války (jako v případě první světové války), během války nebo válek (jako v případě Athén a Říma), nebo jako přijaté řešení ničivých ekonomických důsledků předchozích válek (jako v případě Francie Johna Lawa). **!! Co myslíte v jaké fázi se nacházíme teď my !!**
- A konečně obyvatelé začínají pociťovat převod bohatství způsobený šířením měnové zásoby jako vážnou inflaci spotřebitelských cen, která způsobuje ztrátu důvěry v měnu.
- Nastává masový přesun od měny k drahým kovům a dalším hmotným aktivům, měna se hroutí a velké bohatství se převádí k těm, kdo měli dostatek předvídavosti a hromadili zlato a stříbro už dříve.

Jak fungoval zlatý standard?

Začátek konce západní ekonomiky souvisí s koncepcí Federálního rezervního systému **FED** je to soukromá banka oddělená od vlády Spojených států s mocí diktovat fiskální politiku USA a na dolar jsou navázány ostatní měny. FED byl založen v prosinci 1913.

Zhruba mezi lety 1871 a 1914, kdy začala první světová válka ekonomiky většiny vyspělého světa fungovaly na bázi toho, co se nazývá klasický zlatý standard, většina měn světa tedy byla napojena na zlato. To znamenalo, že byly také napojeny na sebe navzájem.

Obchodníci mohli připravovat plány a projekty mířící daleko do budoucnosti, dopravovat zboží, zakládat podniky a investovat v cizích zemích a vždy přesně věděli jaký bude směnný kurz.

V průběhu tohoto období, kdy se používal zlatý standard, nebyla žádná inflace... nic nuda. Důvod? Zlato velký vyrovnávač.

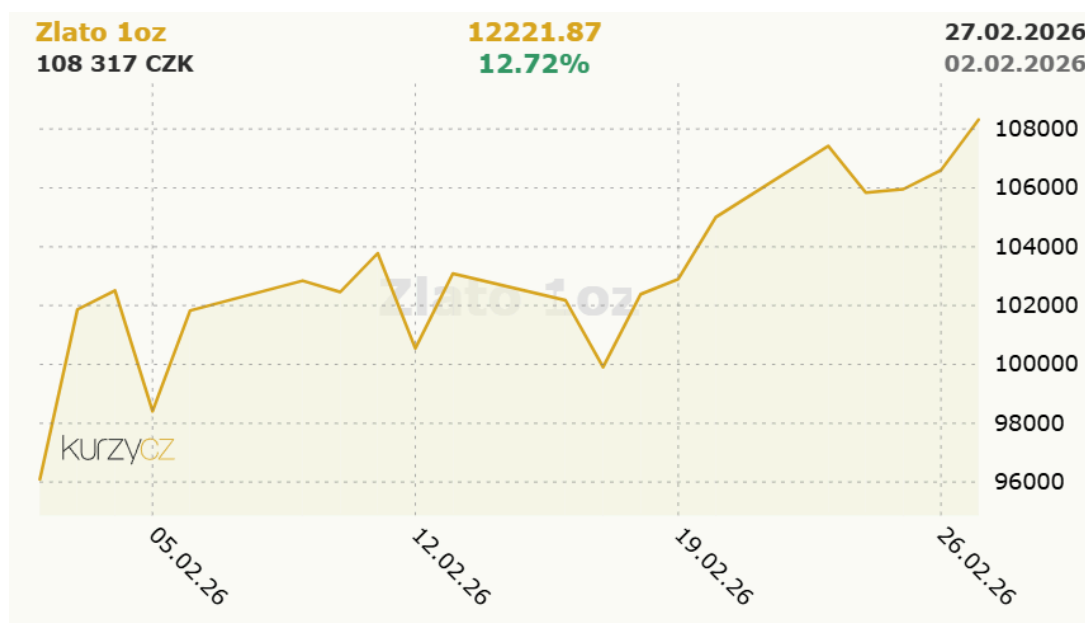
Proč? Jak to funguje?

Když země prožívá ekonomický boom, dováží se více zboží. Dovážené zboží je placeno zlatem a tak zlato proudilo ven. Když zlato proudilo ven jejich měnové zásoby se snižovaly (*to je monetární deflace*). To způsobilo, že tato ekonomika zpomalila a poptávka po dovozu klesla. Jakmile se zpomalila ekonomika, ceny klesly a zboží této země bylo pro zahraniční kupce přitažlivější. A protože vývoz rostl, aby vyhověl cizí poptávce, zlato znovu začalo do země proudit. Potom začal celý proces znovu, hodnota měny založené na zlatě se stále pohybovala nahoru a dolů v úzkém pásmu a udržovala rovnováhu.

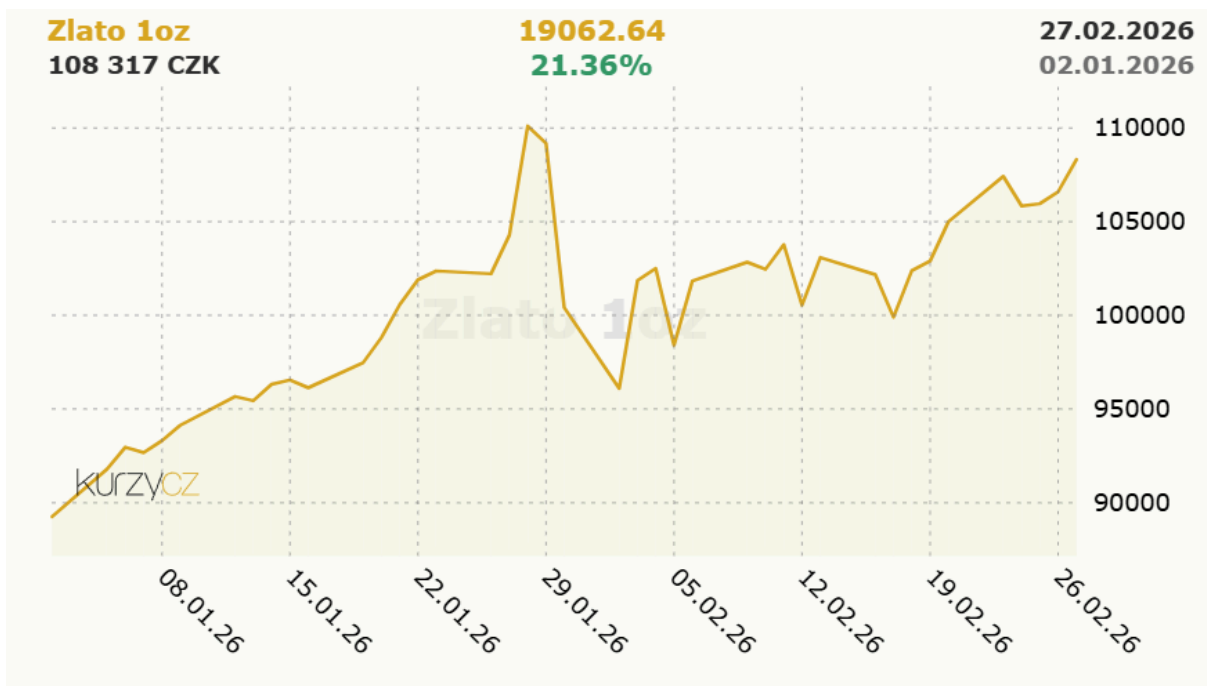
V době zlatého standardu byly naší měnou reálné ověřitelné peníze. To znamenalo, že v pokladně bylo skutečné zlato a stříbro, které je krylo.

Zlato za měsíc únor i přes občasné korekce posílilo o více než 12%.

Kdo nakoupil zlato na začátku roku přišel si na slušné zhodnocení 21%

Ten kdo drží zlato dlouhodobě tak si za rok přišel na solidních 56% proti koruně

Proti dolaru je zhodnocení ještě výraznější a dosahuje více než 84%

A důvody proč růst drahých kovů zdaleka nekončí:

- největší úvěrová bublina brzy praskne (aktuální dluh kolem 346 bilionů dolarů), přitom celkové světové HDP je kolem 112 bilionů dolarů dluh je tedy trojnásobkem světového HDP.
- spojené státy musí v příštích 4 letech refinancovat dluh 28 bilionů dolarů ve splatných státních dluhopisech, jediný způsob jak to udělat je???? .. Ano znehodnotit měnu. Pro zajímavost dluh USA je přes 38,5 bilionů dolarů a jenom na úrocích platí více než 1 bilion dolarů. To je více než celý vojenský rozpočet spojených států a zároveň je to nejrychleji rostoucí výdaj rozpočtu.
- odhadem méně než 1% celosvětové populace investuje do drahých kovů. Představte si co se stane až to bude 3 nebo 5%

Ještě něco málo o koruně a bezpečí:

- koruna od roku 2000 ztratila proti zlatu 91% hodnoty
- vklady uložené v Českých bankách jsou ve výši 7 565 mld. CZK, to je zhruba 7,5 bilionu korun
- vklady jsou ze zákona pojištěny na 100 000€, **ale** fond pojištění vkladů 41 mld. korun a fond pro řešení krize 40,9 mld. korun. Dohromady tedy okolo 82 mld. Tak že asi **1% vkladů** (to není moc velká jistota).
- Vklady v bankách

- ČSOB 2 200 mld.
- Česká spořitelna 1 900 mld.
- Komerční banka 1 450 mld
- Unicredit 900 mld.
- Moneta 480 mld.
- FIO 300 mld.

A ještě nakonec vývoj ceny stříbra během roku. Z grafu je vidět, že stříbro za rok zhodnotilo proti koruně o pěkných 155%

ZLATO NA DOSAH
S IIPLANEM OD 100 Kč

Více informací o možnosti ukládat peníze do zlatého konta ve dvou krátkých videi.

Video iiplan Gold [zde](#)
jednorázový nákup [zde](#)

Pokud vás zajímá jak bezpečně ukládat peníze nebo se více dozvědět o drahých kovech - volejte nebo pište...

Holybroker s.r.o.
Myslivoř 54

tel: +420 776 086 281
e-mail: info@holybroker.cz

